

Secció III. Altres disposicions i actes administratius

CONSELL DE GOVERN

4072

Acord del Consell de Govern de 2 de maig de 2023 pel qual es declaren inversió d'interès autonòmic les obres del projecte de desplegament de la generació fotovoltaica al campus de la Universitat de les Illes Balears

La Llei orgànica 1/2007, de 28 de febrer, de reforma de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears, estableix en l'article 36.4 que, en matèria d'ensenyament universitari, la Comunitat Autònoma de les Illes Balears té competència exclusiva, sens perjudici de l'autonomia universitària, en la programació i la coordinació del sistema universitari, en el finançament propi de les universitats i en la regulació i la gestió del sistema propi de beques i ajuts.

El Reial decret 2243/1996, de 18 d'octubre, aprova les transferències de les funcions i els serveis en matèria d'universitats de l'Administració de l'Estat a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, i el Decret 204/1996, de 28 de novembre, fa pública l'assumpció i la distribució de les competències transferides per l'Administració de l'Estat a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears en matèria d'universitats i preveu la perspectiva de la planificació universitària pel que fa a la docència, la recerca, la implantació de nous estudis i la construcció d'edificis de docència i recerca.

La Universitat de les Illes Balears es va crear mitjançant la Llei 18/1978, de 15 de març, sobre la creació d'una universitat amb seu a Palma (BOE núm. 66, de 18 de març).

D'acord amb el que disposa l'article 2 de la Llei orgànica 2/2023, de 22 de març, del sistema universitari, aquest presta i garanteix el servei públic de l'educació superior universitària mitjançant la docència, la recerca i la transferència del coneixement i estableix per a les universitats les funcions següents:

- a) L'educació i formació dels estudiants a través de la creació, desenvolupament, transmissió i avaluació crítica del coneixement científic, tecnològic, social, humanístic, artístic i cultural, així com de les capacitats, competències i habilitats inherents a aquest.
- b) La preparació per a l'exercici d'activitats professionals que exigeixin l'aplicació i actualització de coneixements i mètodes científics, tecnològics, socials, humanístics, culturals i per a la creació artística.
- c) La generació, desenvolupament, difusió, transferència i intercanvi del coneixement i l'aplicabilitat de la recerca en tots els camps científics, tecnològics, socials, humanístics, artístics i culturals.
- d) La promoció de la innovació a partir del coneixement en els àmbits socials, econòmics, mediambientals, tecnològics i institucionals.
- e) La contribució al benestar social, al progrés econòmic i a la cohesió de la societat i de l'entorn territorial en què estiguin inserides, així com a la promoció de les llengües oficials d'aquestes, a través de la formació, la recerca, la transferència i intercanvi del coneixement i la cultura de l'emprenedoria, tant individual com col·lectiva, a partir de fórmules societàries convencionals o d'economia social.
- f) La generació d'espais de creació i difusió de pensament crític.
- g) La transferència i intercanvi del coneixement i de la cultura al conjunt de la societat a través de l'activitat universitària i la formació permanent o al llarg de la vida del conjunt de la ciutadania.
- h) La formació de la ciutadania a través de la transmissió dels valors i principis democràtics.
- i) El foment de la participació de la comunitat universitària i de la ciutadania en activitats promogudes per entitats de voluntariat i del tercer sector que es trobin en línia amb els principis i valors del sistema universitari.
- j) Les altres funcions que se'ls atribueixin legalment.

El planejament urbanístic del campus universitari està recollit en el seu Pla especial, aprovat el 30 d'abril de 1987 (BOCAIB núm. 69, de 2 de juny), el qual es va incorporar al PGOU de Palma com a sistema general d'equipament comunitari docent en sòl rústic (SGEC/DO, fitxa 43-01-E, del PGOU de Palma).

Els terrenys sobre els quals s'ubica el campus universitari varen ser objecte d'un procés d'expropiació. L'acta de recepció de les finques es va formalitzar mitjançant una escriptura d'agrupació de les finques i la inscripció de la parcel·la del campus universitari en el Registre de la Propietat número 2 de Palma amb el número d'entrada 996 de 1996 (referència cadastral: 9582004-DD6898A-0001-DG).

La Universitat de les Illes Balears va iniciar, a principi de l'any 2000, la tramitació de la modificació del Pla especial del campus de la UIB, que es va aprovar inicialment el 20 de juny de 2012 (BOIB núm. 99, de 10 de juliol).

La tramitació ambiental de la modificació del Pla especial, que es va dur a terme a l'empara de la Llei 11/2006, de 14 de setembre, d'avaluació d'impacte ambiental i avaluació ambiental estratègica, va assolir la conformitat de la Comissió de Medi Ambient de les Illes Balears (CMAIB) amb la memòria ambiental, però condicionada al compliment d'una sèrie de condicions (BOIB núm. 161, de 24 de desembre de 2016). En l'actualitat, l'únic requeriment que impedeix l'aprovació definitiva del Pla especial és haver d'executar el projecte de canalització de les aigües pluvials del campus universitari.

A causa de la manca de disponibilitat pressupostària per dur a terme la inversió requerida, la tramitació de l'expedient es troba aturada a l'Ajuntament de Palma, que no donarà la conformitat a la memòria ambiental fins que no comprovi el compliment de les condicions exigides per la CMAIB. Per aquest motiu, la normativa urbanística aplicable és, a cada zona del campus, la més restrictiva que es pugui aplicar entre el primigeni i desfasat Pla especial de 1987 i la modificació que es va aprovar inicialment el 2012.

Tant és així que el darrer edifici que es va construir al campus, el Centre d'Estudis de Postgrau, edifici Antoni Maria Alcover, l'any 2013, es va haver de legalitzar a través de la Llei 14/2012, de 19 de desembre, d'ordenació urbanística de la Universitat de les Illes Balears, atès que l'única parcel·la on es podia construir en aquell moment no complia els requisits volumètrics del pla de l'any 1987 (vigent). Gràcies a l'aplicació de la Llei esmentada no es va perdre el finançament disponible per a la construcció i l'equipament posterior d'un edifici absolutament necessari per a la Universitat. Aquesta Llei va fixar també un règim transitori per tal de facilitar la implantació de noves edificacions a partir dels paràmetres de la Llei i del Pla especial actual.

Amb l'aprovació del Reglament general de la Llei 2/2014, de 25 de març, d'ordenació i ús del sòl, per a l'illa de Mallorca i la Llei 12/2017, de 29 de desembre, d'urbanisme de les Illes Balears, la Universitat es troba davant una situació urbanística crítica:

- El Pla de l'any 1987 és el vigent i no cobreix les necessitats actuals del campus.
- No es pot sol·licitar llicència d'obres per a cap intervenció, atès que, d'acord amb l'article 129. 2 de la Llei 12/2017, i de l'article 186.3 a) i c) del Reglament general de la Llei 2/2014:

a) en qualsevol cas no es podrà realitzar cap tipus d'obra o actuació(...)

c) (...) a la mateixa parcel·la o solar en què existeixin edificacions o construccions en la situació de fora d'ordenació (...), en cap cas no es pot autoritzar la realització de cap obra de nova planta...

- La Universitat té diversos projectes amb finançament extern (Fons FEDER autonòmics, Fons Next Generation EU, així com de l'Impost de Turisme Sostenible) que no poden ser executats.

És per això que, atès el contingut del Decret llei 1/2018, de 19 de gener, de mesures urgents per a la millora i/o l'ampliació de la xarxa d'equipaments públics d'usos educatius, de recerca, sanitaris o socials de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears (BOIB núm. 10, de 20 de gener), és necessari dur a terme els tràmits reglamentaris per proposar al Consell de Govern la declaració d'interès autonòmic per a la construcció de les obres que afecten el campus universitari.

En el marc del compromís per assolir la neutralitat climàtica l'any 2030, la Universitat de les Illes Balears treballa fa temps en l'elaboració d'un Pla global d'implantació d'un model de sostenibilitat i de compromís amb la conservació del medi ambient.

Aquest pla vol aconseguir una millora qualitativa en les tasques pròpies de les quals la Universitat és valedora: la docència, la investigació i la transferència del coneixement.

Entre d'altres, un dels eixos que regeixen el pla centrat en la sostenibilitat tracta la reducció en el consum d'energia i l'origen en la seva producció. De manera molt resumida, es vol potenciar una reducció efectiva del consum energètic i es proposen alternatives al consum d'energies de fonts no renovables.

Aquest darrer punt és l'objecte del treball titulat «Escenaris de generació fotovoltaica al campus de la Universitat de les Illes Balears», un document tècnic elaborat amb recursos propis de la Universitat que analitza la situació energètica del campus i planteja una sèrie de projectes fotovoltaics que tenen l'objectiu de cobrir el 109 per cent de la demanda energètica anual de la universitat i, alhora, reduir en 3.213 tones les emissions de CO₂/any.

El conjunt d'actuacions analitzades en l'estudi «Escenaris de generació fotovoltaica al campus de la Universitat de les Illes Balears» es troben alineades amb el que estableixen els articles relacionats amb les energies renovables de la Llei 10/2019, de 22 de febrer, de canvi climàtic i transició energètica (BOIB núm. 27, de 2 de març de 2019), com són:

- Article 52. Autoconsum. El primer punt estableix que les administracions públiques han de fomentar l'autoconsum d'energies renovables.
- Article 53. Aprofitament dels grans aparcaments en superfície i de les cobertes dels edificis. El tercer punt estableix que s'han de cobrir amb plaques solars de generació fotovoltaica els espais destinats a les places d'estacionament de tots els aparcaments de titularitat pública en sòl urbà ubicats en superfície que ocupin una àrea total superior a 1.000 metres quadrats.

L'estudi preveu el desplegament d'instal·lacions fotovoltaïques sobre les cobertes de vuit edificis del campus de la UIB. Ara bé, per cobrir la demanda energètica anual del campus amb fonts renovables, el potencial de generació de les instal·lacions fotovoltaïques a les cobertes dels edificis del campus són insuficients, com es mostra en l'estudi esmentat abans. Per tant, s'han hagut d'establir set zones prioritàries al campus destinades al desplegament potencial de fins a set plantes de generació fotovoltaïca de més de 100 kW a grans aparcaments (sobre pèrgoles i marquesines) i sobre superfícies corresponents a terrenys urbanitzables, en règim d'«autoconsum amb excedents» d'acord amb el que estableix la Llei 10/2019, de 22 de febrer, de canvi climàtic i transició energètica de les Illes Balears.

A la vegada, amb l'objectiu de reduir l'ocupació de territori, part dels escenaris d'autoconsum fotovoltaic proposats incorporen infraestructures singulars que permetran compaginar la generació elèctrica amb altres usos, com succeeix amb els aparcaments del campus.

Les instal·lacions fotovoltaïques sobre les cobertes de vuit dels edificis no afecta les condicions urbanístiques d'aquests edificis. En canvi, per a les set zones prioritàries del campus destinades al desplegament potencial de plantes de generació fotovoltaïca s'ocupen espais lliures del mateix campus, així com s'instal·len marquesines a carrers i aparcaments.

El termini previst d'execució de les obres previstes és de 24 mesos. El pressupost màxim per a la realització de les obres i l'equipament és de 13.614.027,88 euros, IVA inclòs.

D'acord amb l'anterior, el dia 3 d'abril de 2023 el rector de la Universitat de les Illes Balears va sol·licitar la declaració d'interès autonòmic, entre d'altres, del projecte de desplegament de la generació fotovoltaïca al campus de la Universitat de les Illes Balears, a la parcel·la amb referència cadastral: 9582004-DD6898A-0001-DG, zona 1—facultats existents, parcel·la única, del Pla especial de 1987 de la Universitat de les Illes Balears (registre núm. GOIBE231563/2023).

Resta palès que la Conselleria de Fons Europeus, Universitat i Cultura té la voluntat de millorar els espais destinats a la docència i la recerca universitària i, per tant, manifesta el seu interès a poder escometre les obres del projecte de desplegament de la generació fotovoltaïca al campus de la Universitat de les Illes Balears.

El Decret Llei 1/2018 estableix la regulació dels efectes de la declaració d'inversions d'interès autonòmic de les Illes Balears amb la finalitat d'atendre la demanda creixent de serveis i prestacions en els àmbits recollits en el Decret Llei. En aquest sentit, la Direcció General de Política Universitària i Recerca estima plenament justificat que es considerin com a inversió d'interès autonòmic les obres del projecte de desplegament de la generació fotovoltaïca al campus de la Universitat de les Illes Balears.

Per tot això, tenint en compte que és un projecte del màxim interès general per a la població i amb la finalitat de donar-li el major impuls possible, el més adient és declarar inversió d'interès autonòmic el projecte de desplegament de la generació fotovoltaïca al campus de la Universitat de les Illes Balears a la parcel·la amb la referència cadastral 9582004-DD6898A-0001-DG, zona 1—facultats existents, parcel·la única del Pla especial de 1987 de la Universitat de les Illes Balears.

L'article 7 del Decret Llei 1/2018 estableix que un equipament públic d'ús educatiu o de recerca es considera inversió d'interès autonòmic quan així ho declari expressament el Consell de Govern de les Illes Balears, en compliment de l'article 5 de la Llei 4/2010, de 16 de juny, de mesures urgents per a l'impuls de la inversió a les Illes Balears, i en les condicions que el Consell de Govern determini per executar-lo.

Per tot això, el Consell de Govern a proposta del conseller de Fons Europeus, Universitat i Cultura, en la sessió de dia 2 de maig de 2023 adoptà, entre d'altres l'Acord següent:

Primer. Declarar, de conformitat amb els articles 7 i 8 del Decret Llei 1/2018, inversió d'interès autonòmic les obres del projecte de desplegament de la generació fotovoltaïca al campus de la Universitat de les Illes Balears a la parcel·la amb la referència cadastral 9582004-DD6898A-0001-DG, zona 1—facultats existents, parcel·la única del Pla especial de 1987 de la Universitat de les Illes Balears.

Segon. Notificar aquest Acord a l'Ajuntament de Palma.

Tercer. Publicar aquest Acord en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.

Palma, 2 de maig de 2023

La secretària del Consell de Govern

Mercedes Garrido Rodríguez

